

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. demonstratur Deum simul cum creaturis, non esse quid majus, aut
perfectius, etiam extensivè, quàm Deum solum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

sum & eleuatum. Comprehenſio verò totius entitatis & perfectionis qua in creatura reperitur, denotatur in eo quod Deus depingitur, veluti amictus gloriæ, ad ſignificandam plenitudinem maximam diuini eſſe, ambientis & continentis totum eſſe creaturarum. Ad explicandum verò quòd eſſe Dei continet omnè eſſe creaturarum, ſine ulla admixtione defectus, & ſeculis imperfectionibus potentialitatis, limitationis, compositionis, &c. Seraphim clamant *Sanctus, Sanctus, Sanctus*: Sanctitas enim idem eſt ac puritas; & ad hoc amplius declarandum, ter vocatur Sanctus, ut hac trinà repetitione denotetur, puritatem illam eſſe ſummam, & infinitam, & ab omni impuritatis macula, & imperfectionis ſe ce prorfus immuem. Unde Auguſtinus, vel Author libri de ſpectu apud Auguſtinum *cap. 9. Deus eſt ſine quantitate magnus, ſine qualitate bonus, ſine tempore ſempiternus ſine morte vita ſine infirmitate fortis, ſine mendacio verus, ſine loco ubique totus, ſine ſitu ubique preſens, ſine extenſione omnia implens, ſine contractione ubique occurrens, ſine motu omnia tranſcendens, ſine ſtatu intra omnia manens, ſine indigentia omnia creans, ſine labore omnia regens, ſine mutatione omnia mutabilia faciens.*

§. III.

Demonſtratur Deum ſimul cum creaturis, non eſſe quid maius, aut perfectius, etiam extenſiue, quàm Deum ſolum.

30. **D**ico tertio: Deus cum creaturis non eſt aliquid maius & perfectius intenſiue; imò nec extenſiue proprie, quàm Deus ſolus. Eſt contra Durandum, & quosdam alios: eſt tamen D. Thoma 1. 2. quaſtione 34. articulo 3. a. 2. & quaſtione 5. de malo, art. 1. ad 4. & in 3. ſent. diſt. 6. quaſt. 2. art. 3. ad 2.

Probatur primò conſuſio ex Scriptura, & SS. Patribus: Iſaia 40. tota creaturarum uniuerſitas, cum Deo collata, dicitur eſſe quaſi ſtilia ſtrala, & omnes gentes quaſi non ſint, ſic eſſe corameo, & quaſi nihilum & inane reputari: Sed ex acceſſione nihili, eſſe non creſcit, ſed potius decreſcit: Ergo nec ex acceſſione creaturarum augetur & creſcit diuina perfectio. Unde Auguſtinus tractatu 11. in Joannem. *ſi fueris ſine Deo, minor criſi fueris cum Deo, maior Deus non erit: non ex te ille maior, ſed tu ſine illo minor.* Item Gregorius Nazianzenus ſuprà relatus, comparat Deum Oceano, & vocat eſſentiam diuinam *pelagus eſſentia*, id eſt immenſum quoddam Pelagus eſſentia. Sicut ergo Oceanus ſic à natura dives eſt, ſic ſeipſo abundans, ut nec aduentitiis aquis creſcat, nec perpetuà aquarum ſubter labentium fugà decreſcat; ita Deus, nec incrementa, nec decremента patitur perfectionis, ſemper plenus, ſemper abundans, & ſupereffluens.

31. Probatur ſecundò ex D. Thoma, qui loco citato ex 3. ſententia, dicit: *Bonum creatum ſe habet ad increatum, ſicut punctum ad lineam*: Sed punctum, cum ſit indiuiſibile, additum lineæ non facit maius: Ergo nec creatura addita Deo. Item loco §. 1. citato ex ſumma contra Gentes, docet, quòd diuinum eſſe ſe habet ſicut ens abſtractum abſtractione formali, reſpectu aliarum perfectionum: Sed ens abſtractum abſtractione formali, & Angelus verb. gr. non ſunt quid perfectius, quàm ſolum ens abſtractum: ſi quidem habent ſe ſicut includens & inclufum, & quidquid perfectionis

Tom. I.

A eſt in Angelo, clauditur in ente ſic abſtracto: Ergo etiam Deus & creatura ſimul ſumptæ, non faciunt aliquid maius & perfectius, quàm ſolus Deus.

32. Probatuſ inſuper conſuſio rationibus D. Thoma, locis citatis. In primis enim infinitum, ex additione alicujus finiti, non poteſt fieri maius, ut docet Ariſtoteles: Sed Deus eſt ſimpliciter, & in genere entis infinitus, ut inſrà oſtendemus; perfectiones verò creaturarum ſunt limitatæ & finitæ: Ergo creatura ſimul cum Deo, non faciunt aliquid maius & perfectius, quàm ſolus Deus.

Secundò, Deus eſt ens per eſſentiam, creatura entia per participationem: Unde ſicut participatio alicujus rei, non ponit in numero cum re cuius eſt participatio; ita nec creatura, in ratione perfectionis, ponit in numero cum Deo, ejuſque perfectionibus.

33. Tertio, Quando aliquid additur alteri ejuſdem rationis, tunc ſit aliquid maius, ut ſi linea addatur lineæ: ceterum ſi addatur aliquid diuerſe rationis, non ſit maius, aut perfectius, ut ſi lineæ addantur multa puncta: Sed perfectio creata eſt diuerſe rationis, & ordinis inferioris ad perfectionem diuinam, & plus ab illa diſtat in ratione perfectionis, quàm punctus à linea in ratione quantitatis: nam linea & punctus, ſaltem reductiue, ponuntur in eodem predicamento, & aliquo modo conueniunt in ratione quantitatis: Deus verò & creatura, ſe totis diuerſa ſunt, & ne quidem in genere conueniunt: Ergo creatura ſimul cum Deo non faciunt aliquid maius & perfectius, quàm ſolus Deus.

Denique, Sicut tempus additum æternitati non auget, nec extendit durationem ipſius: quia omnes durationes illi inferiores, in ea eminentiſſimo modo continentur: ita Deus & creatura non ſunt aliquid perfectius, etiam extenſiue, quàm ſolus Deus; quia ſimiliter tota perfectio creaturarum, etiam numerica, in Deo perfectiſſime continentur.

33. Confirmatur: Mundus ſuprà diuinam perfectionem nihil aliud addit, præter dependentiam, limitationem, & imperfectionem: Sed ex additione dependentiæ, & imperfectionis nequit augeti vel extendi diuina perfectio: Ergo creatura addita Deo, non poſſunt facere aliquid maius & perfectius, etiam extenſiue proprie. Quod ad id, quia extenſiue improprie, aliquo modo Deus & uniuerſum efficiunt maius, in quantum ſunt plures res, & plures modi habendi eandem perfectionem, ſicut plura puncta faciunt maius extenſiue improprie, cum linea; non quod augeant eam extenſiue, ſed quia ſunt plura numero.

ARTICULUS III.

De Bonitate Dei.

Ad quaſtionem 6. Diui Thoma.

34. **Q**Uæ D. Thomas docet quaſt. 5. de bono in communi, philoſophica ſunt, & ſupponenda potiùs ex Metaſophica, quàm ſubiùs exponenda. Quare his omiſſis, ſolum hic agemus de bonitate Dei, de qua meritò dici poteſt illud, quod ait Auguſtinus de gloria Paradifi: *Deſiderari poteſt, concuſpici poteſt, ſuſcipi poteſt, verbis explicari non poteſt.*

Tract. 34. in 10am. §. uniu.

M